

BIBΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΟΥΚΟΥΡΙΝΟΥ¹

«Ο Νεραϊδούλης με τα κοντά φτερά»

Συγγραφέας: Παναγιώτα Αναστασία Γλυνού

Εικονογράφηση: Δήμητρα Παπαδημητρίου

Εκδόσεις: Διάνοια, 2025 (Νοέμβριος)

Ο νεραϊδούλης Μάξιμος της Παναγιώτας Γλυνού ζει σε ένα παραμυθένιο δάσος μαζί με ένα πλήθος λουλουδιών, δέντρων, ζώων και άλλων νεραϊδών. Ωστόσο, τα κοντά φτερά είναι εκείνα, τα οποία διαφοροποιούν το μικρό νεραϊδούλη από τις άλλες νεραϊδες. Μάλιστα, οι νεραϊδες, οι οποίες διαθέτουν μεγάλα και δυνατά φτερά, θεωρούν ότι τα κοντά φτερά του μικρού Μάξιμου είναι στοιχείο αδυναμίας και γι' αυτόν τον λόγο, τον αφήνουν έξω από τις δικές τους δραστηριότητες. Όμως, ο Μάξιμος δεν πτοείται καθόλου από αυτή την αδυναμία του και πιστεύει πως κάποια μέρα θα του δοθεί η ευκαιρία να ξεχωρίσει. Και πράγματι, αυτή η μέρα έρχεται, όταν ένα καταστροφικό γεγονός συμβαίνει μέσα στο δάσος. Το χρυσό λουλούδι της ζωής πέφτει μέσα σε μία βαθιά, σκοτεινή και επικίνδυνη σπηλιά, βυθίζοντας, έτσι, το δάσος και τα όντα που ζουν εκεί στο σκοτάδι και την αβεβαιότητα για το μέλλον τους. Αμέσως, γίνεται συμβούλιο και η μάγισσα του δάσους λέει ότι αυτός που είναι ο πιο γενναίος θα φέρει το λουλούδι της ζωής από τη σκοτεινή σπηλιά. Ποιος, όμως, είναι αυτός ο τόσο γενναίος που θα κατέβει στη σκοτεινή σπηλιά; Οι νεραϊδες προθυμοποιούνται, άλλα τα μεγάλα φτερά τους, τις εμποδίζουν να περάσουν από το στενό άνοιγμα της σπηλιάς. Τότε ο Μάξιμος αποφασίζει να κατέβει στη σκοτεινή σπηλιά παρά τη δυσπιστία των άλλων νεραϊδών και κυρίως, παρά τα κοντά φτερά του.

Η συγγραφέας δημιούργησε ένα παραμύθι με βασικά χαρακτηριστικά την πίστη και τη γενναιότητα, τα οποία έρχονται σε αντιπαράθεση με την «αδυναμία» της διαφορετικότητας. Ο Μάξιμος ο νεραϊδούλης βιώνει τον αποκλεισμό από την κοινωνία των νεραϊδών, εξαιτίας των κοντών φτερών του. Αυτό το διαφοροποιητικό στοιχείο τονίζεται ως αδυναμία από τις άλλες νεραϊδες. Σε αντίθεση με άλλα παραμύθια, όπου οι αποκλεισμένοι ήρωες στενοχωριούνται, κρύβονται ή επιλέγουν τη φυγή, ο Μάξιμος πιστεύει στον εαυτό του και ελπίζει. Η πίστη του αποκτά βάση όταν το λουλούδι της ζωής πέφτει στη σπηλιά. Η πτώση του λουλουδιού αποτελεί το σημείο εκκίνησης για την άνοδο του ήρωα από την αφάνεια στην επιφάνεια. Είναι το στοιχείο που ενεργοποιεί όλο το δάσος για την επίλυση του προβλήματος. Ο νεραϊδούλης δέχεται τον χλευασμό των άλλων νεραϊδών, οι οποίες παραβλέπουν κάτι πολύ σημαντικό. Τα φαινομενικά αδύναμα φτερά του Μάξιμου έχουν την ίδια στιγμή τη δυνατότητα να περάσουν μέσα από το στενό άνοιγμα της σπηλιάς. Έτσι, τα κοντά φτερά του Μάξιμου αποκτούν διπλή σημασία. Είναι

¹ Φιλολόγος και συγγραφέας παιδικής και εφηβικής λογοτεχνίας.

αδυναμία και ταυτόχρονα δύναμη. Από την άλλη πλευρά, τα μεγάλα και δυνατά φτερά των νεράιδων αποδεικνύονται αδύναμα για την επίλυση του προβλήματος. Παρόλο που τα κοντά φτερά ευνοούν τον ήρωα στο πέρασμα, η κατάβαση στη σπηλιά δεν είναι εύκολη υπόθεση. Τα εμπόδια αποκτούν μορφή (αράχνες, πέτρες που κυλούν, βαθιά χαράδρα). Εν τέλει, ο ήρωας βρίσκει τον δρόμο του μέσα στη σκοτεινή και επικίνδυνη σπηλιά χάρη στη βοήθεια μίας φωτεινής πυγολαμπίδας. Και φυσικά, βρίσκει το χρυσό λουλούδι, το οποίο θα φέρει πίσω στο δάσος. Ο Μάξιμος αποκαθίσταται στην κοινωνία των νεράιδων και χαίρει τον θαυμασμό και τον σεβασμό όλων των πλασμάτων του δάσους.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, όταν το πεζό κείμενο τελειώνει, ακολουθεί η ιστορία του νεραϊδούλη σε μορφή στίχων! Μάλιστα, στην άκρη της σελίδας υπάρχει ένας κωδικός για σκανάρισμα. Έτσι, τα παιδιά μπορούν να ακούσουν το τραγούδι για τον νεραϊδούλη Μάξιμο από το κινητό των γονιών τους. Στις τελευταίες σελίδες του βιβλίου υπάρχουν δύο άχρωμα σκίτσα που δείχνουν τον Μάξιμο στο δάσος. Το ένα είναι δεμένο στο βιβλίο και το άλλο βρίσκεται σε ξεχωριστό φύλλο. Τα παιδιά μπορούν να χρωματίσουν τα σκίτσα. Στα «δώρα» του παραμυθιού προστίθεται και ένας σελιδοδείκτης.

Η εικονογράφος Δήμητρα Παπαδημητρίου ανέλαβε την εικονογράφηση του παραμυθιού δημιουργώντας σκίτσα με ποικίλα έντονα χρώματα. Οι εικόνες ακολουθούν το κείμενο και αναπαριστούν την ιστορία του μικρού Μάξιμου με τρόπο που θα μπορούσε να παρακολουθήσει τη ροή των γεγονότων κι ένα παιδί, το οποίο δεν ξέρει ακόμη να διαβάζει. Όλος ο κόσμος του δάσους αποτυπώνεται ολοζώντανος μέσα στις σελίδες του παραμυθιού. Ο νεραϊδούλης και οι νεράιδες που είναι οι βασικοί πρωταγωνιστές. Αλλά και ο φυτικός διάκοσμος του δάσους, καθώς και τα ζώα εμφανίζονται δίπλα στους ήρωες. Η σκοτεινή σπηλιά έρχεται σε αντίθεση με τον φωτεινό και χαρούμενο κόσμο του δάσους. Στα σκίτσα γίνεται αναπαράσταση των κινδύνων και των δυσκολιών που καλείται να αντιμετωπίσει ο ήρωας κατά την κατάβαση στη σπηλιά. Ενώ, μέσα στο σκοτάδι εμφανίζεται η πυγολαμπίδα, η οποία βοηθά τον νεραϊδούλη να βρει το χρυσό λουλούδι.

Πρόκειται για ένα παραμύθι που απευθύνεται σε παιδιά προσχολικής ηλικίας. Επίσης, το γεγονός ότι ο πρωταγωνιστής είναι νεραϊδούλης κάνει το παραμύθι προσβάσιμο και στα δύο φύλα (συνήθως οι νεράιδες ταυτίζονται με το κοριτσίστικο κοινό). Τέλος, η φράση «Μία φορά κι έναν καιρό» με την οποία γίνεται η έναρξη της ιστορίας, παραπέμπει στα κλασικά παραμύθια με τα οποία μεγάλωσαν τόσες γενιές!